

92-gruppen

c/o Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf: 39 17 40 32, 39 17 40 00
Faxnummer: 39 17 41 41
E-mail: 92-gruppen@dn.dk
Website: www.92grp.dk
Koordinator: Troels Dam Christensen

Undervisningsminister Bertel Haarder
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

København den 26. oktober 2007

Ang. behovet for at Undervisningsministeriet kraftigt opprioriterer indsatsen indenfor FN's tiår for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU)

Kære Bertel Haarder

Ifølge Undervisningsministeriet udløber fase 1 af FN's tiår for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU) ved udgangen af 2007. Desværre har den foreløbige danske indsats været meget begrænset, og der har fra regeringens side været udtrykt meget lidt interesse for at engagere sig i tiåret. I løbet af de første 2½ år er blevet oprettet en hjemmeside, der sjældent opdateres, udsendt et inspirationshæfte til grund- og ungdomsuddannelser, samt afholdt et par relaterede temakonferencer.

Det er nu over et halvt år siden, at du var kaldt i samråd i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (22. marts 2007) vedrørende Undervisningsministeriets indsats for UBU. På dette samråd orienterede du om, at indsatsen indebærer, at der inden udgangen af 2007 (fase 1) vil ske en:

- Gennemgang af aktuelle politiske initiativer, juridiske og operationelle strukturer, finansielle mekanismer samt uddannelsesaktiviteter, herunder påpegning af evt. hindringer eller mangler.
- Fremlæggelse af udkast til en relevant national implementeringsplan og koordinering med regeringens oplæg til en strategi for bæredygtig udvikling.
- Udvikling af evalueringsmetoder og indikatorer, primært kvalitative, for implementering af UBU og at Danmark agter at tage udgangspunkt i UNECE's arbejde med indikatorer.

Efter at have deltaget i et dialogmøde i Undervisningsministeriets Internationale kontor med den tværministerielle DESD-gruppe den 31. august er det desværre tydeligt, at Danmark endnu er langt fra at kunne leve op til de formelle forpligtelser i fase 1, herunder de indsatspunkter du fremlagde på samrådet:

- Med hensyn til gennemgang af aktuelle initiativer og status er der fra Undervisningsministeriet alene blevet fremlagt en oversigt over i hvilket omfang begrebet "bæredygtig udvikling" indgår i læreplaner for naturfagene i folkeskolen, ungdomsuddannelser og erhvervsfaglige uddannelser. Der er således stadig ingen samlet gennemgang af på hvilket niveau og hvilket omfang bæredygtig udvikling reelt indgår i det danske uddannelsessystem.

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling, er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer.
92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i hele verden.

92-gruppen består af: Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bosætningservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, Danmarks Jægerforbund, Kvindernes U-landsudvalg, Landsforeningen for Økosamfund, Mellemfolkeligt Samvirke, Natur og Ungdom, Nepenthes, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis / Øko-net, Organisationen for Vedvarende Energi OVE, Sydafrika Kontakt, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis, WWF Verdensnaturfonden.

- I forhold til en national strategi og implementeringsplan blev der på mødet den 31. august fremlagt et kort uddrag af et oplæg til en dansk strategi for UBU udarbejdet af Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Uddraget, der øvrigt indeholdt gode overvejelser om UBU, var endnu ikke blevet godkendt af Undervisningsministeriet, og var således alene DPU's udkast. Ligeledes manglede der stadig de væsentlige konkrete handlingsafsnit. Der er således stadig lang vej til den endelige nationale strategi, som Danmark har forpligtiget sig til at udarbejde inden årets udgang.
- Med hensyn til udvikling af evalueringsmetoder og indikatorer er det stadig uklart, hvilke metoder Undervisningsministeriet påtænker at gøre brug af. Ifølge UNECE's strategi for UBU er det op til landene selv at udvikle evalueringsmetoder og indikatorer.

På dialogmødet i Undervisningsministeriet den 31. august deltog ingen repræsentanter fra de øvrige 9 ministerier, der formelt indgår i den tværministerielle DESD-gruppe. Den manglende deltagelse fra øvrige ministerier tyder desværre på manglende initiativ og lederskab fra Undervisningsministeriets side.

Derudover er det problematisk, at der hverken fra regeringens eller Undervisningsministeriets side er afsat ekstra midler til formelle initiativer og aktiviteter i uddannelsessektoren, samt støtte til ikke-statslige organisationer og private virksomheder i både planlægning og udvikling af aktiviteter, der kan sikre den ikke-formelle og uformelle implementering af FN's tiår for UBU (pkt. 36 i UNECE's strategi for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling, marts 2005).

Hvad er der brug for nu?

For det første er der brug for, at Undervisningsministeriet erkender sit ansvar og sin rolle i forhold til implementering og gennemførelse af de formelle forpligtelser og politiske intentioner i FN's tiår for UBU. Ifølge UNECE's strategi er det centralt, at den nationale regering og i særlig grad Undervisnings- og Miljøministeriet (pkt. 46) påtager sig et særligt ansvar for gennemførelse og implementering af tiåret, og at der er *"markant politisk støtte på alle forvaltningsniveauer (...), for, at bæredygtig udvikling kan blive en del af uddannelsessystemet"* (pkt. 42).

For det andet må der med en kommende dansk strategi for UBU, ligge en klar politisk prioritering af FN's tiår og en plan for et nært og effektivt samarbejde med andre offentlige myndigheder såvel som med interessegrupper, samt en plan for investeringer af finansielle og menneskelige ressourcer i UBU (pkt. 10, 46, 50 & 70). I forbindelse med udviklingen af strategien bør der i øvrigt indgå en offentlig høringsfase, hvori forskellige relevante aktører og interessenter kan bidrage til og forankres i indsatsen.

For det tredje bør der allerede nu igangsættes helt konkrete initiativer, som kan udbrede ideen samt visionerne om tiåret. Vi anbefaler at der vælges nogle konkrete tiltag ud, som kan give bæredygtighed specifik betydning for de lærere og elever, der skal arbejde med det i dagligdagen. Konkret kunne der, som optakt til klimatopmødet i 2009, igangsættes et bredt temaarbejde om klimaforandringerne som et første større tiltag under en opprioriteret indsats for uddannelse for bæredygtig udvikling. Det er ikke tilstrækkeligt, som det foregår nu, at lade den praktiske gennemførelse af de internationale aftaler alene være op til de fagpersoner, der til daglig færdes i uddannelsessystemet. Der er brug for overordnet støtte og prioritering.

For det fjerde må der foretages en indholdsmæssig gennemgang af, på hvilket niveau og i hvilket omfang bæredygtig udvikling indgår i det samlede danske uddannelsessystem, så der kan findes et fælles grundlag for det videre arbejde på området. Så længe Undervisningsministeriet ikke kan fremlægge en gennemgang af uddannelsessystemets indsats på området, er det blandt andet

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling, er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer.
92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i hele verden.

92-gruppen består af: Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bosætningservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, Danmarks Jægerforbund, Kvindernes U-landsudvalg, Landsforeningen for Økosamfund, Mellemfolkeligt Samvirke, Natur og Ungdom, Nepenthes, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis / Øko-net, Organisationen for Vedvarende Energi OVE, Sydafrika Kontakt, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis, WWF Verdensnaturfonden.

vanskeligt for deltagerne i dialogforumet at indgå i et ligeværdigt og konstruktivt samarbejde med den tværministerielle DESD-gruppe om det fremtidige arbejde.

Endeligt må regeringen og Undervisningsministeriet gøre sig klart, at danske NGO'ers indsats og engagement i forhold til de offentlige myndigheders formelle ansvar for gennemførelse og implementering af FN's tiår for UBU, forudsætter en tydeligere politisk og økonomisk prioritering af UBU fra regeringens og Undervisningsministeriets side.

En række danske NGO'er arbejder dagligt med uddannelse for bæredygtig udvikling, men hvis indsatsen skal stå mål med intentionerne i UNECE's strategi, skal NGO'erne have opbakning til yderligere tiltag, der kan understøtte den ikke-formelle og uformelle uddannelse for bæredygtig udvikling.

Dette brev er i kopi sendt til Folketingets Uddannelsesudvalg og Miljø- og Planlægningsudvalg.

Med venlig hilsen

Troels Dam Christensen

På vegne af 92-gruppen, som i denne sammenhæng tegnes af

Care Danmark
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark
Det Økologiske Råd
FN-forbundet
Greenpeace
IBIS
Kvindernes U-landsudvalg
Landsforeningen for Økosamfund
Mellempøkeligt Samvirke
Natur og Ungdom
Nepenthes
Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Økonet
Organisationen for Vedvarende Energi OVE
Sydafrika Kontakt
U-landsforeningen Svalerne
WWF Verdensnaturfonden

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling, er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer.
92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i hele verden.

92-gruppen består af: Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bosætningservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, Danmarks Jægerforbund, Kvindernes U-landsudvalg, Landsforeningen for Økosamfund, Mellempøkeligt Samvirke, Natur og Ungdom, Nepenthes, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis / Øko-net, Organisationen for Vedvarende Energi OVE, Sydafrika Kontakt, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis, WWF Verdensnaturfonden.

